
Vergaderjaar 2022–0223

36 350 C

Wijziging van de begrotingsstaat van het provinciefonds voor het jaar 2023 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleid	5
2.1	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	5
3	Beleidsartikelen	6
3.1	Artikel 1 provinciefonds	6
4	Bijlagen	8
4.1	Overzicht decentralisatie-uitkeringen	8

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de [Comptabiliteitswet 2016](#) elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2023 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat voor het provinciefonds. Het in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikel wordt in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

Wetsartikel 3

Ingevolge artikel 5, eerste lid, van de [Financiële-verhoudingswet](#) hebben provincies gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkering is opgenomen. Ingevolge artikel 5, tweede lid, van de [Financiële-verhoudingswet](#) hebben de provincies gezamenlijk recht op de bedragen die in de begroting als verplichting voor het totaal van de integratie-uitkeringen en het totaal van de decentralisatie-uitkeringen zijn opgenomen.

De in dit wetsartikel opgenomen bedragen zijn niet rechtstreeks uit de begrotingsstaat af te leiden. De bedragen worden nader onderbouwd in deze memorie van toelichting.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

H.G.J. Bruins Slot

De Staatssecretaris van Financiën,

M.L.A. van Rij

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De eerste suppletoire begroting geeft een beeld van de uitvoering van de begroting 2023. De stand van de eerste suppletoire begroting wordt opgebouwd vanaf de stand van de vastgestelde begroting 2023.

Door wijzigingen in beleid van verschillende departementen kan worden overgegaan tot het beleggen of juist weghalen van taken bij provincies. Indien dit gepaard gaat met een toevoeging aan of een uitname uit het provinciefonds, wordt dit begrotingstechnisch verwerkt. In de tabel met belangrijkste mutaties worden de mutaties groter dan € 10,0 mln. weergegeven.

De extracomptabele tabel overzicht coronamaatregelen is niet opgenomen, vanuit de begroting van het provinciefonds worden in 2023 vooralsnog geen coronagerelateerde uitgaven gedaan.

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 1 Belangrijkste suppletoire uitgaven- en ontvangstenmutaties 2023 (eerste suppletoire begroting)
(bedragen x € 1.000)

	Uitgaven 2023	Uitgaven 2024	Uitgaven 2025	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027
Vastgestelde begroting 2023	2.996.423	2.982.821	2.857.823	2.755.918	2.640.285
Belangrijkste suppletoire mutaties					
1) Bijstelling accres tranche 2023	21.087	21.087	21.087	11.611	11.145
2) Afrekening ruimte onder plafond BCF 2022	27.169				
3) Financieringssystematiek					100.000
4) Overige mutaties	16.858	1.212	1.212	4.017	3.617
Stand 1e suppletoire begroting 2023	3.061.537	3.005.120	2.880.122	2.771.546	2.755.047

Toelichting

1. *Bijstelling accres tranche 2023*

Na verwerking van de voorjaarsbesluitvorming is de accrestranche 2023 voor het provinciefonds herberekend. Voor de periode 2023 t/m 2025 wordt de accrestranche 2023 herberekend op basis van de reguliere normerings-systematiek. Voor de jaren 2026 en 2027 wordt de accrestranche 2023 bijgesteld op basis van de verandering van de loon- en prijsontwikkeling in 2023.

2. *Afrekening ruimte onder plafond BCF 2022*

Provincies en gemeenten kunnen gedurende een begrotingsjaar de door hen betaalde BTW, onder voorwaarden, declareren bij het BTW-compensatiefonds (BCF). Het BCF kent jaarlijks een plafond. Wanneer er aan het eind van het jaar minder gedeclareerd is dan het vastgestelde plafond, dan wordt het restant naar rato toegevoegd aan het provinciefonds en gemeentefonds. Over 2022 hebben de provincies, ten opzichte van de voorlopige afrekening bij ontwerpbegroting 2023, aanvullend recht op € 27,2 mln.

3) *Financieringssystematiek*

Bij Miljoenennota 2023 heeft het kabinet aanvullend eenmalig € 100 mln. voor provincies beschikbaar gesteld voor 2026, vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek. Dit bedrag komt nu vanaf 2027 structureel beschikbaar.

Daarnaast wordt het Provinciefonds vanaf 2027 geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. Dit zal worden verwerkt in de Miljoenennota 2024.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1 provinciefonds

In onderstaande tabel worden voor de verplichtingen, de uitgaven en de ontvangsten de budgettaire gevolgen van beleid van het provinciefonds weergegeven. Hiermee worden de integrale uitgaven die samenhangen met de samengestelde beleidsdoelstelling (het nastreven van een adequate omvang van het provinciefonds en het nastreven van een adequate verdeling van de middelen over de provincies) inzichtelijk gemaakt.

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 1 provinciefonds (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastge- stelde begroting (3=1+2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5=3+4)	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027
Verplichtingen	2.996.423	0	2.996.423	65.193	3.061.616	22.299	22.299	15.628	114.762
Uitgaven	2.996.423	0	2.996.423	65.114	3.061.537	22.299	22.299	15.628	114.762
Financiering provincies									
Bijdragen aan medeoverheden									
Algemene uitkering	2.943.285	0	2.943.285	62.263	3.005.548	22.049	22.049	15.378	114.512
Decentralisatie-uitkeringen	53.038	0	53.038	2.934	55.972	250	250	250	250
Kosten Financiële verhoudingswet									
Opdrachten									
Onderzoeken verdeelsystematiek	100	0	100	- 83	17	0	0	0	0
Ontvangsten	2.996.423	0	2.996.423	65.114	3.061.537	22.299	22.299	15.628	114.762

Toelichting

Algemeen

Het aandeel juridisch verplicht bedraagt bij het provinciefonds 100%.

Bijdragen aan medeoverheden

Algemene uitkering

Dit betreft de uitkering aan alle provincies, die ten goede komt aan de algemene middelen van de provincies. De uitkering is gebaseerd op de artikel 5, eerste lid, van de [Financiële-verhoudingswet](#). Een toelichting op de belangrijkste mutaties is opgenomen in [Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties](#).

Decentralisatie-uitkeringen

Naast de algemene uitkering kent het provinciefonds ook decentralisatie-uitkeringen. De decentralisatie-uitkeringen zijn gebaseerd op de artikel 5, tweede lid, van de [Financiële-verhoudingswet](#). Een toelichting op de

belangrijkste mutaties is opgenomen in [Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties](#). Een overzicht van de decentralisatie-uitkeringen is opgenomen in [Overzicht decentralisatie-uitkeringen](#).

Opdrachten

Onderzoeken verdeelsystematiek

Dit betreft het budget dat elk jaar is gereserveerd voor de uitvoering van onderzoeken op het vlak van de omvang en verdeling van het provinciefonds en het onderhoud van het betaalsysteem.

4 Bijlagen

4.1 Overzicht decentralisatie-uitkeringen

Tabel 3 Overzicht decentralisatie-uitkeringen (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Uitgaven 2023	Uitgaven 2024	Uitgaven 2025	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027
DINGtiid	29				
Drugsdumpingen	1.000	1.000			
Fries in het MBO	100				
Fryske Akademie	1.559	1.559	1.559	1.559	1.559
Gebiedsbiografie Noord-Holland	41				
Hergebruik stedelijk afvalwater	250	250	250	250	250
Monumenten	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Na-ijlende effecten mijnbouw	647	647	647	647	647
Natuurtop	20				
Omgevingsveiligheid	675	675			
RES regio's	2.619				
Waddenfonds	28.878	28.878	28.878	28.878	
Wettelijke Friese taal	150				
Wijziging betalingsverloop 2022	4				
Totaal:	55.972	53.009	51.334	51.334	22.456